

Rekordowy rok handlu bronią

#Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka 15 stycznia 2011

Według rosyjskiego CAMTO, światowy eksport uzbrojenia w 2010 sięgnął rekordowej wartości 71,7 mld USD. Teraz sprzedaż broni ma spadać.

Dowódca Koreańskich Wojsk Lotniczych gen. Cha Kyu Choi i szef program Boeinga F-15

CAMTO (Centrum Analiza Mirowej Torgowli Orężem) przedstawił wstępne dane dotyczące sprzedaży (dostaw) uzbrojenia w 2010. Według ośrodka, ostateczne wyniki będzie można przedstawić na przełomie lipca i sierpnia. Zapewne będą one niższe niż wstępne, bo część zapowiedzi się oficjalnie nie potwierdzi (CAMTO oceniał wstępnie eksport broni w 2007 na 51,8 mld USD, ostatecznie okazał się on mniejszy o 3,9 mld USD, za 2008 ostateczny wynik spadł z 54,1 do 48,9 mld USD, a za 2009 z 58,5 do 49,9 mld USD) - wynik może spaść nawet o 9-10 mld USD. Jednak nieoficjalne dane wystarczą, by wstępnie ocenić międzynarodowy handel uzbrojeniem i stwierdzić, że 2010 był rekordowy od zakończeniu *Zimnej Wojny*. Według analityków CAMTO, w kolejnych latach obroty będą spadać.

Rekordowy w 2010 wynik wynika między innymi z przeniesienia niektórych transakcji z lat poprzednich, gdy apogeum osiągnął kryzys ekonomiczny. Teraz rosnąć będzie jedynie eksport USA - przedsiębiorstwa amerykańskie uzyskują bowiem zgodę na sprzedaż uzbrojenia do krajów dotąd zakazanych, mogą też oferować sprzęt, którego eksport był dotąd zabroniony. Wynika to z pogłębiającego się kryzysu wewnętrznego.

Według wstępnych danych, eksport uzbrojenia USA w 2010 wyniósł 28,34 mld USD (32 mld USD amerykańskiego eksportu, 2010-11-10). Daleko w tyle została, zajmująca drugie miejsce, FR z eksportem szacowanym na 8,88 mld USD. Jeśli uzupełnić ten wynik sprzedażą usług serwisowych i części zapasowych, ocenianą na 1-1,2 mld USD, można go zaokrąglić do 10 mld USD. Według CAMTO, trzecie miejsce zajęła RFN z eksportem równym 6,26 mld USD. Miejsca poza podium przypadły Francji - 4,26 mld USD, W. Brytanii - 3,98 mld USD, Włochom - 3,32 mld USD, Izraelowi - 3,22 mld USD, Szwecji - 2,37 mld USD, ChRL - 1,87 mld USD i Hiszpanii - 1,56 mld USD.

Największym importerem uzbrojenia w 2010 okazała się Australia. Kupiła broń za 6,13 mld USD. Na drugim miejscu uplasowały się Stany Zjednoczone - 4,88 mld USD. To efekt coraz szerszego otwarcia rynku USA, które przestają sobie radzić z samodzielnym wytwarzaniem wielu typów uzbrojenia. Import ma też pobudzić konkurencję na rynku opanowanym przez kilka gigantycznych koncernów. Kolejne miejsca wśród importerów uzbrojenia zajęły: Indie - 4,56 mld USD, rywalizujący z nimi Pakistan - 3,79 mld USD, odbudowujący siły zbrojne po wojnie Irak - 3,39 mld USD, obawiające się Iranu i

stymulowane przez Amerykanów ZEA - 3,27 mld USD i Arabia Saudyjska - 3,26 mld USD, oraz Singapur - 2,33 mld USD, Turcja - 2,19 mld USD i Algieria - 2,16 mld USD.

Według CAMTO, gwałtownie spada wartość nowo zawieranych kontraktów zbrojeniowych. W 2007 ich wartość wyniosła 79,47 mld USD, a w 2008 nieco mniej - 77,84 mld USD. W 2009 było to już tylko 63,04 mld USD, a w 2010 zaledwie 47,44 mld USD. Nawet jeśli dane CAMTO są niepełne, rosyjscy analitycy nie przewidują, by ostateczna wartość nowych kontraktów zbrojeniowych w 2010 przekroczyła 55 mld USD. To właśnie upoważnia do przewidywań spadku obrotów w kolejnych latach.

W 2011 wartość podpisywanych kontraktów może znacząco wzrosnąć. Duże kontrakty mają finalizować Indie - rekordowa umowa może dotyczyć zakupu 126 myśliwców wielozadaniowych. Jeszcze większe będą kontrakty między Arabią Saudyjską a USA. Ich wpływ na wartość dostaw będzie można zauważyć jednak dopiero w 2014.

Dowódca Koreańskich Wojsk Lotniczych gen. Cha Kyu Choi i szef programu Boeinga F-15 Mark Bass oglądają kabinę pilota F-15K41, pierwszego z dodatkowych 21 F-15K Slam Eagle, odbieranego 11 maja 2010 w St. Louis / Zdjęcie: Boeing

CAMTO (Centrum Analiza Mirowej Targowli Oruziem) przedstawił wstępne dane dotyczące sprzedaży (dostaw) uzbrojenia w 2010. Według ośrodka, ostateczne wyniki będzie można przedstawić na przełomie lipca i sierpnia. Zapewne będą one niższe niż wstępne, bo część zapowiedzi się oficjalnie nie potwierdzi (CAMTO ocenił wstępnie eksport broni w 2007 na 51,8 mld USD, ostatecznie okazał się on mniejszy o 3,9 mld USD, za 2008 ostateczny wynik spadł z 54,1 do 48,9 mld USD, a za 2009 z 58,5 do 49,9 mld USD) - wynik może spaść nawet o 9-10 mld USD. Jednak nieoficjalne dane wystarczą, by wstępnie ocenić międzynarodowy handel uzbrojeniem i stwierdzić, że 2010 był rekordowy od zakończenia *Zimnej Wojny*. Według analityków CAMTO, w kolejnych latach obroty będą spadać.

Rekordowy w 2010 wynik wynika między innymi z przeniesienia niektórych transakcji z lat poprzednich, gdy apogeum osiągnął kryzys ekonomiczny. Teraz rosnąć będzie jedynie eksport USA - przedsiębiorstwa amerykańskie uzyskują bowiem zgodę na

sprzedaż uzbrojenia do krajów dotąd zakazanych, mogą też oferować sprzęt, którego eksport był dotąd zabroniony. Wynika to z pogłębiającego się kryzysu wewnętrznego.

Według wstępnych danych, eksport uzbrojenia USA w 2010 wyniósł 28,34 mld USD (32 mld USD amerykańskiego eksportu, 2010-11-10). Daleko w tyle została, zajmująca drugie miejsce, FR z eksportem szacowanym na 8,88 mld USD. Jeśli uzupełnić ten wynik sprzedażą usług serwisowych i części zapasowych, ocenianą na 1-1,2 mld USD, można go zaokrąglić do 10 mld USD. Według CAMTO, trzecie miejsce zajęła RFN z eksportem równym 6,26 mld USD. Miejsca poza podium przypadły Francji - 4,26 mld USD, W. Brytanii - 3,98 mld USD, Włochom - 3,32 mld USD, Izraelowi - 3,22 mld USD, Szwecji - 2,37 mld USD, ChRL - 1,87 mld USD i Hiszpanii - 1,56 mld USD.

Największym importerem uzbrojenia w 2010 okazała się Australia. Kupiła broń za 6,13 mld USD. Na drugim miejscu uplasowały się Stany Zjednoczone - 4,88 mld USD. To efekt coraz szerszego otwarcia rynku USA, które przestają sobie radzić z samodzielnym wytwarzaniem wielu typów uzbrojenia. Import ma też pobudzić konkurencję na rynku opanowanym przez kilka gigantycznych koncernów. Kolejne miejsca wśród importerów uzbrojenia zajęły: Indie - 4,56 mld USD, rywalizujący z nimi Pakistan - 3,79 mld USD, odbudowujący siły zbrojne po wojnie Irak - 3,39 mld USD, obawiające się Iranu i *stymulowane* przez Amerykanów ZEA - 3,27 mld USD i Arabia Saudyjska - 3,26 mld USD, oraz Singapur - 2,33 mld USD, Turcja - 2,19 mld USD i Algieria - 2,16 mld USD.

Według CAMTO, gwałtownie spada wartość nowo zawieranych kontraktów zbrojeniowych. W 2007 ich wartość wyniosła 79,47 mld USD, a w 2008 nieco mniej - 77,84 mld USD. W 2009 było to już tylko 63,04 mld USD, a w 2010 zaledwie 47,44 mld USD. Nawet jeśli dane CAMTO są niepełne, rosyjscy analitycy nie przewidują, by ostateczna wartość nowych kontraktów zbrojeniowych w 2010 przekroczyła 55 mld USD. To właśnie upoważnia do przewidywań spadku obrotów w kolejnych latach.

W 2011 wartość podpisywanych kontraktów może znacząco wzrosnąć. Duże kontrakty mają finalizować Indie - rekordowa umowa może dotyczyć zakupu 126 myśliwców wielozadaniowych. Jeszcze większe będą kontrakty między Arabią Saudyjską a USA. Ich wpływ na wartość dostaw będzie można będzie zauważyć jednak dopiero w 2014.